Universitätsbibliothek Paderborn

Homiliæ Qvadragesimales Reverendissimi D.ni P. F. Hieronymi Baptistæ De Lanvza Venerabilis memoriæ Episcopi Barbastrensis & Albarrazini, Ord. FF. Prædicatorum

Ex Hispanico idiomate in latinum perfectè fideliterq[ue] iuxta posteriorem omnium, nouamq[ue] editionem translatæ, & ab innumeris cùm S. Scripturæ, tùm SS. Patrum typographicis erroribus emendatæ ... cum triplici Indice ...

Lanuza, Jerónimo Bautista de

Antverpiæ, 1649

§. 1. Deus ignis est ad eum accedentes illi, qui palea erant, exuruntur, ipse verò clarius illustratur.

urn:nbn:de:hbz:466:1-52962

Visual Library

Cum igitur in Galilæa Chriſtus hæreret, decreuit Phariſæorum Scribarumque cœtus Hieroſolymitanus, qui toto orbe nominabatur celeberrimus; illum adire formatâ in diſcipulos eius querelâ. Iter aggrediuntur ſuperbo faſtu, comitatu ſolemni, accedunt Synagogæ principes, offendunt Chriſtum populo prædicantem. Tollite portas, tollite portas Principibus illis, de concilio ſunt & veniunt Hieruſalem, graue quòd proponant, habent negotium. Ad Chriſtum propiùs accedunt, & elata voce, quàm omnes intelligerent, Domine (inquiunt) cum tales ſimus, quales ſumus, & ex tam remoto veniamus loco, ſatis clarè demonſtrat, quanti ſit momenti illud quòd nos huc adducit, negotium, ſcilicet, vt tibi non contemnendum diſcipulorum tuorum peccatum indicemus: vt quid pateris quòd veterum ſtatuta paruipendant; ſintq; tam ruſtici, vt panem illotis manibus manducare non erubeſcant. Ira vehementer Saluator excanduit, cum ipſa nihilominùs eſſet modeſtia, vt in illos conuerſus ſeuero vultu, trucique voce reſponderit; Quare & vos tranſgredimini mandatum Dei, propter traditiones veſtras? An hoc non Dei ſtatutum eſt, ſub pœnâ capitis, filius honoret patrem? vos verò ſtatuiſtis, licet filius patrem cerneret fame pereuntem, non illi ſed templo beneficus accurreret, Hypocritæ bene de vobis prædixit, qui vos probè nouerat, Propheta, populus hic labijs me honorat, cor autem eorum longè eſt à me.

His dictis Redemptor ad turbam conuerſus ait: Chariſſimi, hoc vos omnes ſcire deſidero, non eſſe peccatum de quo Phariſæi diſcipulos meos accuſant: parum etenim refert lotis, ſeu illotis manducare manibus, quòd enim in os intrat, non coinquinat hominem, ſed quòd illo egreditur. Hanc Chriſtus materiam proſequitur, ac declarat, quòd id quòd per os intrat in ſtomachum delabitur, curſumque perficit naturalem, quòd animam non inficit, at quòd ex ore progreditur hoc ex corde procedit, vnde prouenniunt homicidia, furta, blaſphemiæ, cunctaque ſcelera, hæc autẽ commaculant hominem. Hæc altiſſima eſt doctrina, hæc nobis exponenda, hæc vtilis erit ſi ſuæ nobis lucis Chriſtus impertiat gratiam, illam autem intercedente Virgine puriſſima depoſcamus, eandem ſalutantes. *Aue Maria.*

§. 1. *Deus ignis eſt, ad eum accedentes illi, qui palea erant, exuruntur, ipſe verò clariùs illuſtratur.*

EXpendit antiquus Origenes,* diſcipulus ſingularis D. Clemen. Alexandrini? Dei præclaram inſtitutionem populo ſuo præſcriptam, dum illum quadraginta annis per deſerta deductum in terram voluit introducere promiſſionis. Iam ad eius acceſſerat terminos, nihilque ſupererat, niſi tranſitus Iordanis, cui *Ripas aluei ſui tempore meſſis impleuerat*: Suum Dominus ad ſe vocat ducem Ioſue, eique mandat, populum diſponat quo tranſeat fluuium, eximio namque miraculo tranſitus parabitur: diuidentur enim fluminis aquæ: ſuperiores namque curſu ſuſpenſo retrocedent: inferiores autem deorſum fluent: ad hoc etiam arcam adducat in frontiſpicio, Sacerdotum humeris vectã: ad illius quippè præſentiam aquarum fiet diuiſio. Porro cunctos admoneat, longiùs ab illa diſcedant, nec approximent: *Sit inter vos & arcam ſpatium cubitorum duum millium, &c. Et cauete ne appropinquetis ad arcam.* Dñe, in quem finẽ hæc: Hoc communiter dicitur ſignatque S. Scriptura, quòd hoc ita voluerit Deus, vt tanti appareret magnitudo miraculi, quòd ſc. via non panderetur arcta nec anguſta in flumine, ſed adeò lata, vt tantæ multitudinis poſſet tranſire populus, qui vltra ſeniores, mulieres, pueroſq; ſexcentorum millium numerum expleret, in duas diuiſus alas, quocirca ad medium Iordanis delata ita ad inuicem disiuncti peruadarent, vt inter illos ſpatium eſſet quatuor millium paſſuum: à ſingulis enim alis vſque ad arcam, diſtantia duum millium intererat paſſuum. Perpende, quàm ſpatioſa lataque ſeſe panderit platea, quam duabus leucis autumo fuiſſe latiorem.

Attamen aliud hic Origenes aperit myſterium: vt quid Domine, præcipis procul à te progrediantur, teque à longè intueantur? *Vt procul videre poſſitis.* Num fortè tu taurus quidam furioſus, aut leo rugiens, vt velis te de longe conſpiciant? Numquid non nos Dauid hortatur: *Accedite ad eum & illuminamini?* Numquid nõ Moyſes dixerat: *Qui appropinquant pedibus eius, accipient de doctrina illius?* Vtique, veruntamen (inquit) præmonuerat Deus, quòd ignis, ipſe eſſet conſumens, & quicumque ad illum accederet, crederet; ſe igni appropinquare: *Qui appropinquans*

Marginalia: 2 (beside "Expendit antiquus Origenes"); *Ioſue c. 3. 15.*; *Ioſue c. 3. 4.*; I. Tranſitus in Iordane fuit latiſſimus.; *Pſ. 33. 6.*; *Deut. c. 33. 3.*

pinquant mihi, appropinquant igni; quòd ſi tibi dixerint,accedite ad eum: ignis eſt clariſſimus, qui illuminat,aduerte nihilominùs, quòd ſi palea fueris,& talis ad eum acceſſeris,te omninò cõſumet:

Orig. *Ho.4. in Ioſue.*

Beati qui proximi ſunt (loquitur Orig.) *& qui ita proximi ſunt, vt ignis eos illuminet, non adurat.* Si aurum fueris, accede, purificaberis,emundaberis;verùm ſi fœnum,ſi palea,combureris,in cineresque redigeris. Si paleæ culcitram cerneres,quali hic vteris,amplam,rotundam,extentam quæ illic à longe videret ignem flãmaſque in cœlum exſurgentes, ad multa milliaria lucentes diceretque, feſtinè flammas extinctura,accedam,& me igni ſuperinijciam, eundem ſuffocatura.ô ter ſtultam culcitram, quæ cum tota paleis & ſtramine compotaris, ad ignem accedis;Accede,vehementior accendetur ignis, & tuis ipſe expenſis flammas attollet altiores, viuaciores,clariores,tuque combuſta in cineres fauillaſque redigeris. Christus Dominus ignis

Deut.4.24.

eſt diuinus,& vorator:*Deus noſter ignis conſumẽs eſt*. Synagoga culcitra erat ſtraminea,cunctique eius Principes, non niſi inanis palea. Eorum ceremoniæ, ieiunia, eleëmoſynæ, phylacteria, fimbriæ omni veræ virtutis tritico vacua: *Omnia ſua faciunt, vt videantur ab hominibus.*

II. Deus ignis Synagoga. palea eſt.

Luculenter illos ipſe Dominus deſcripſit,per

☞ 3 Prophetam,vtique qui illos intus,& in cute nouerat,eos intitulans, vacuos ſtipularum manipulos:

Oſe.c.8.7

Culmus ſtans non eſt in eo,germen non faciet farinam. Chriſtum conſpiciunt vt ignem miraculorum,ſignorumque flammas euibrantem,altas adeò,vt per totam clareſcerent regionem:

Luc.4.14: Matth.9.

Exiit fama eius in vniuerſam terram. Conueniũt & conſpirant flammas extincturi:hoc enim animo conceperant,vt dicemus, gloriam famáque Chriſti,diſcipulos eius arguẽdo, obfuſcare.Quales en conueniunt: *Acceſſerunt ad eum ab Hieroſolymis Scribæ & Phariſæi:* quàm vniti?quàm inflati?quam vt palea vaniſquo progrederis culcitræ?ignem ſuffocatura.Progredere:ignis nõ extinguetur,quinimò flammis fulgẽtioribus, quas emittet, voſipſos apprehendens comburet, ex quibus materiam hauriet,quâ doctrinam Eccleſiæ ſuæ ſubminiſtret luciduſſimam, vos interim in cineres redacti vt gens reproba, generatio praua,germen adulterum, à patre non plantatũ cœleſti,conſumemini. Vt cæci,tales quales vos, veſtrique aſſeclæ in tartari cloacam demergemini,vt illud in vobis S. Spiritus impleatur:

Eccleſ.1.37.

Ne fueris hypocrita in conſpectu hominum, neque ſcandalizeris in labijs tuis,ne forté cadas, & adducas animæ tuæ inhonorationem,& reuelet Deus abſcõſa tua,& in medio Synagogæ elidat te; quoniã maliorè acceſſiſti ad Dominum,& cor tuum plenũ eſt dolo & fallaciâ: verba quæ ſimulatis optimè quadrant hypocritis. Et certum erat tale quid populo adeo impudenti obuenturũ, qui ex propoſita decreuerat voluntate Deum ipſum culpæ redarguere. Meâ quidem ſententia, præuidit illos in ſpiritu Iob eo capite, quo ex indicio D. Ambr.de Chriſti myſterijs vaticinatur.Illos audit,quâ ratione hac occaſione Chriſtum cõuenirant,aliiſque ſimilibus occaſionibus, & præter mentem deluſi, conſumendi forent, & pudore confundendi.

Lib. de incarnat. Iob. c. 3. & ſequen.

Quo curritis heu infelices? Chriſtum reprehenſuri? *Si voluerit homo contendere cum eo,non poterit ei reſpondere vnum pro mille. Sapiens corde eſt,& fortis robore. Quis reſtitit ei, & pacem habuit? Qui tranſtulit montes,&c.*

Iob c. 9.

Perpendite cum quo luctaturi,quẽ impetituri contendatis. Alterutri fidere poteſt qui cum altero congreditur,aut ſapientiæ & aſtutiæ,vel robori corporis.In duobus vos infinitè præcellit Dominus ille,quocirca ſcitote, illum nequaquam ſuperabitis,quantũlibet ſciatis, & quantælibet veſtræ ſint aſtutiæ: ipſe nãq; ſolus plus omnibus hominibus Angeliſque ſimul comprehenſis nouit infinities:*Sapiens corde eſt.* Pectori ſuo totam Dei concludit ſapientiam, cordium rimatur ſecreta, cunctaque deſcribit tuĩ pectoris arcana. Sed nec illum viribus euinceti::eius etenim tales eſſe nouimus,vt transferre queat montes,ſolis in cœlo curſum remorari, terrã de loco ſuo commouere,&c.Conſiderate,quòd dum eum intenditis culpare, contra vos ipſos torquebit argumentum,& eo quidem modo,vt vos coram omnibus rubore perfundat:ſicque eſt. D. Aug.aliíque completum hic prætendunt Iſaiæ vatis oraculum:*Ad eum venient,& confundẽtur omnes, qui repugnant ei.* Hæc ſumma eſt hodierni Euangelij.

Orat. de quinque hæreſ. Iſa. 45.

§. 2. Acceſſerunt ab Ieroſolymis. *Mordent illi,velut Ceraſtes, diſcipulos: diſcipulorum enim defectus ac filiorum, in Magiſtrum parenteſque deuoluitur.*

ACceſſerunt ad eum ab Ieroſolymis Scribæ & Phariſæi. Morabatur Redemptor noſter in Galilæa, multis milliaribus à Ieruſalem,(vt aduertit D.Chryſoſtom.)quò ſeceſſerat, quærebant enim illum Iudæi interficere, hoc namque notabat D.Ioannes,dum diceret:*Ambulabat Ieſus in Galilæa:non enim volebat in Iudæa ambulare,quia quærebant eum,Iudæi interficere.* Illi

4

Ho. 52. in Ioann. Ioan. 7.

mitabilia